

Serenissimi, & invictissimi

Principis, IACOBI BRITANNIARVM ET GALLIARVM REGIS, ΣΤΕΦΑΝΟΦΟ'ΡΙΑ.

Per T. CRAGIVM I.C. EDINBVRGENVM.

Excudebat Robertus CHARTERIS TYPOGRAPHVS.

ANNO DOM. 1603.

De D. Cragio.

EXimius legum Doctor, quo nemo clientum
Causis agendis doctior:
Historicus certè nulli hac ætate secundus,
Forsan nepotes audient:
Quamque bonus vates, nuper Permesside nata
Testantur hæc Poëmata:
Cragius ista orbi ingenij monumenta propinat,
Alia daturus illico.
Nulli æque, ac Regi poterit labor vtilis esse
Tot inclyto scientijs:
I nunc (magne Britanne) infer te rebus agendis,
Si fortiter quid egeris,
Scis vbi sit Cicero, Patavinus, Papinianus,
Homerus, ac alter Maro.

P. Rollocus
Episcopus Caledon.

Sereniſsimi, & invictiſsimi Principis, Iacobi Britanniarvm Regis, ΣΤΕΦΑΝΟΦΟΡΊΑ.

SIC erat in fatis, & vatum oracla
canebant,
Conjuge de Franca genitum, &
de ſanguine Brvsi,
Sed non ante gradum, nono qui
proximus eſſet,
Venturum, cui ſe formoſa Bri-
tannia ſubdet,
Qua circumfuſo Oceani compeſcitur æſtu.
Multi hæc, ceu dubij vatum præſagia caſus
Vana putant, ſorteſque omnes ambage maligna,
Deberi Æolijs tanquam ludibria ventis,
Cum nulli fas ſit fatorum evolvere leges:
Aſt alij, haud incerta ferunt, documenta futuri,
Prodere poſſe pios arcano numine vates:
Scilicet, humanos poſtquam furor entheus, omnes
Expulerit ſenſus, vatum ſuper æthera tollit
Pectora & æternæ reddit patientia lucis:
Hinc fati mens illa capax, ſolerſque futuri:
Nec pater vmbrarum, mundique noviſſimus hæres,
Creditur antiquis, venturi neſcius ævi.
Et vivunt hodie Cumeæ carmina vatis,
A priſcis laudata ſatis, ſic providus Æther

Scire homines voluit, magnos nil fallere Divos
Et nescire tamen, supera quid agatur in arce,
Sed ventura Deus multa caligine mersit,
Et fatum voluit crassa sub nube latere.
Ipse incertus agor, quo me duce, quo lare tuter,
Et tamen, vt verum fatear, non vatibus omnem
Posse fidem tolli, docuit sæpe exitus ingens.
En quæ Cimmeriis latuit damnata tenebris,
Oracli quæsita fides, nunc luce reclusa est,
Eventu manifesta suo, pulcherrima coniux
Liligeri Regis, natum est enixa, potentis
Imperii hęredem, decimumque ab origine BRVSI,
Quique hodie regni fines extendit in æquor,
Quo ceu nativo munita Britannia vallo est,
Sic sese tandem longis anfractibus ævi
Evolvunt, panduntque suo se tempore fata:
Non secus ac Phrygijs ludens Męander in arvis,
Itque, reditque suos toties revolutus in ortus,
Ambiguusque viæ, nunc huc, nunc flectitur illuc,
Dum varijs tandem fessas erroribus vndas
In mare provoluens, pelago decurrat aperto.
Proxime Dijs princeps, cujus cum nomine virtus,
Cum meritis pietas, totum spectata per orbem
Cujus in aspectu probitas, in pectore candor
Scribitur, & lætos diffundunt lumina honores:
Ingredere, & votis hominum, fatisque Deorum
Lætus ini solium, tibi debita sceptra capessens,
Fortunæ maioris honos non contigit vlli,
Scilicet vt per te, nunc ferrea desinet ętas,
Alternis odiis, furiisque immanibus acta,
Aurea succedat, nullis obnoxia sæclis,

Sat

Sat ſuper imperio certatum eſt hactenus armis,
Nunc utriuſque ſalus populi, dum pendet ab uno
Qui ſocias junxit, ſe fœderis obſide, dextras.
Certandum officiis, meritis, pietate, fideque,
Iungat inabrupto nos vt concordia vinclo.
Quę ſtudia, & veri certa argumenta favoris,
Præbuerant, quanto flammati pectora motu
Magnanimi Anglorum Proceres, Rex optime, nulli
Quam tibi cognitius: Dominæ poſt fata prioris,
(Quam fragili nuper Parcæ ſolvere ſenecta,
Poſtquam indignantes ſub iura redegit Hibernos,
Et numerum fœlix cœleſtum his menſibus auxit)
Tu tanquam populi votis aptiſſimus vnus,
Cunctorum es ſtudiis ad publica ſceptra vocatus,
Nempe ſalus per te populis inopina refulſit,
Publica mox lætas caluerunt vota per urbes,
Virgine mutatæ Phœbæa, vbicunque cupreſſi,
Accenſi proceres cura properante volabant,
Quis ſceptri primos tibi grataretur honores,
Non equiti ſonipes, cunctas mutatus in horas
Suffecit, nec equum rapidis calcaribus armi.
At tu feſtinus nimium, nimiumque tuorum,
Securuſque tui, penè incomitatus abibas,
Non lachrymæ, triſteſque preces, nō vota morantur,
Non ſi quid charum eſt homini: te flebile planxit
Conſcius ille tui quondam Bodotria partus,
Clottaque, & electro qui purior æquora lambit
Taus, & ille canum tibi tot latratibus actus
Levinus, vitreis te Spæa argenteus vndis,
Te fontes abeuntem omnes flevere, lacuſque.
Signabat gemini limes divortia regni,
Pene ſui iuris, famulæque oblitus habenæ,

Tueda amnis,nunquam qui ripæ vtriusque priorem
Rectorem ante tulit,blandas tunc mitior vndas
Extulit,vt Domino properanti occurrere possit,
Et postquam ambrosiæ est admissus ad oscula dextrę,
(Sed supplex genibusque minor) juravit in omne
Obsequium,quacunque vagas post flecteret vndas,
Astrææque suos iussus submittere fluctus
Paruit,& leges,venturum accepit in ævum,
Mox sua nativo repetens sub pumice tecta
Lętior,& vincta redimitus arundine crines,
Excit amatrices vitreo de gurgite Nymphas.
Et simul,ô natæ (siquid mihi creditis)inquit,
Luditeque, & festis licet indulgere choræis
Et nihil est nobis post hæc hostile timendum,
Nocturnique omnes Fauni, Satyrique salaces
Quique alij, vestro insidias struxere pudori,
Pręcipiti ad Belgas fugere per æquora cursu;
Nunc (licet) vt tuta hic armenta vtrinque pererrent:
Securi geminæ pecudes ad pascua ripæ
Vicini invitent,genitrix Astræa quietis,
Hic senium & senij sanctam sibi destinat aulam,
Ipse mihi hic celsas, operosis molibus ædes
Molior,hic procerum turrita palatia surgent,
Hic liquidi fontes,hic gramine roscida prata
Lanigerique gregis geminus bibit ubera fœtus,
Hic Cereris fœcũdus ager,nec amœnior vsquam est,
Aut vbi cœlestis,posthæc reverentia iuris
Plus poterit,poteritve minus violentia tristis.
At tu Parthorum missa,post terga,sagitta,
Ocyor,vt Tuedam,& campos, vbi sæva jugales
Flectere sanguineo solita est Bellona flagello,

Liquisti

Liquisti, optatis tandem consistis in arvis,
Vt patuit manifesta fides, liquere penates
Quisque suos, rapienda volant ad gaudia cuncti
Præcipites, credas Hyblæa examina fundi
In cellas abitura novas, sic vndique nimbos
Pulveris attollunt, studio properante videndi,
Non anni tenuere senes, (dant gaudia vires)
Et spreto accurrunt, matresque nurusque pudore,
Dilecto vt domini satiarent lumina vultu:
Vt videre, novo saliebant viscera motu,
Inque tua omnigenas aptant præconia voces,
Et celsa arcanis penetrantes sidera votis,
Pars faustum, fœlixque novum Diadema precantur,
Pars tibi, pars natis, Pylij ter Nestoris annos.
Ductaque Phryxęo de vellere tempora regni,
Omnis veris honos, & odori gloria prati
Texit iter, violisque viæ, sertisque virebant,
Et ne luminibus venientum fortè noceret,
Plurimus effusis pulvis compescitur vndis,
Tanta tibi vt placeant populos tum cura tenebat.
Ventum ad turritas operosis mœnibus vrbes,
Claustraque portarum foribus solidata superbis,
Hic poteras vitæ fructus sensisse prioris:
Inscriptus portis vrbis, quamcunque subibas,
DVLCIS AMOR populi, faustumq. adiungitur om:,
Implicito ex hedera radians VICTORIA serto.
Effusi occurrunt passim per compita cives:
Pars patulis ineunt sublimia tecta fenestris,
Inde vt inexpleto venientem lumine spectent,
Eque tuo dulci delibent gaudia vultu.
Inter odoratas lauros, violasque recentes,

Tantum iter est, cum tu medias veherere per urbes:
Nec minor hospitiis luxus, quocunque receptus,
Attalico latè splendebant omnia cultu,
Et comites inter, Bacchus geminatur in auro.
Plurima Erythræis fulgebant pocula baccis.
Inde super strato quoties discumbitur ostro,
Et dederant mensæ, alloquio tempusque, locumque,
Hic gravia attonitus stupet ore cadentia verba,
Et juvenem Pyliæ superantem mella senectę,
Compositos alius mores, formamque decoram,
Æthereæque omnes cœlestia pondera mentis,
Nec non dona ferunt, quæ cuique est copia rerum,
Hic solido crassos auro crateras, & ille
Alipedes ducebat equos, ostroque decoros:
Tertius Eoo collectas æquore gemmas:
Talis erat populi facies, his læta fremebat
Quæque ætas studiis, & tantæ in munere laudis,
Publica cum vero manifestant gaudia amore.
Macte animi, populique tui, procerumque favore,
Dii superi faciant, in sæcula cuncta fruaris,
Sic tamen vt cunctis etiam videare mereri,
Vtque Pater patriæ longo memoreris in ęvo.
Non vigil, & pernox, si te custodia cingat,
Aut centum ærati vectes & ahenea claudant
Robora, securos sine sollicitudine somnos
Præstiterint, quam si populi valleris amore
Perpetuo, invitis nemo vnquam extorsit amari,
Sed meritis favor, & sola virtute paratur.
Apparent jam celsa procul venientibus urbis
Mœnia, Dardaniæ quæ nunc subit æmula Romæ:
Ipsa etiam primis nova Troja est dicta sub annis,
Sed

Sed quia displicuit fatumque, omenque prioris,
Maluit a magno deducere nomina Luddo.
Iamque aderant tantæ lecti de civibus urbis
Quingenti, Tyrio fulgentes murice & ostro,
Sublimes in equis, phalerisque nitentibus omnes,
Omnibus obtorti per collum circulus auri,
Gratanturque novi Domino primordia regni:
Vtque sui ingressus non dedignetur honore,
Quos longo sciret præcordia tendere voto,
Supplice voce rogant, neq; enim jucundius vnquam
Tyndaridum sidus, puppi illuxisse ferebant,
Quam ferus Hiberno bacchatus in æquore turbo
Oppugnat, ventique simul transversa ferentes,
Vicinam exitio jam Diis votisque relinqunt:
Nec tam dulce iubar, Phœbi surgentis Eoo
Cardine, cum tenebras radiis dissolvit inertes,
Et rosea obscuras illustrat lampade terras:
Quam Domini (aiebant) vultus iucundus amati est.
Ille graves in amore moras, quascunque sciebat,
Nec maiore premi mortales posse labore,
Quam cum spes lenta est, & voto serior omni.
Sic facilis priscos urbi largitur honores,
Indicitque diem, capitis quo insigne superbum,
Imperiique simul caperet diadema Britanni.
Ilicet accensi studiis properantibus omnes,
Anxia in assiduas extendunt pectora curas,
Dividitur vulgus studiis, operumque labore:
Ante fores vrbis pompæ instrumenta futuræ
Multa parabantur, variisque instructa columnis
Compita, porticibusque novis laqueata nitebant
Mœnia, & innumeris surgebant tecta theatris

Iamque triumphales ,per quos incederet, arcus
Erecti,& varijs fulgentia pegmata formis,
Quæque homini tanta sperare licebat in vrbe:
Arsacidum nunquam tam magno regia fastu
Intumuit,non sic Pharij Regina Canopi,
Ausonios in tecta duces Cleopatra recepit.
Sed nulla in terris,solida & sincera voluptas,
Inque vices misto turbantur gaudia luctu.
Exierat furvis Alecto infausta tenebris,
Bella sinu, pestemque ferens,dum circinat orbem,
Hectoreæ tandem ad sedem pervenerat vrbis,
Aspicit egregias operosis molibus ædes,
Quæque Semiramijs certabant tecta theatris,
Nec cohibet luctus,quia nil lugubre videbat:
Mox vbi cuncta novis vidit fervere triumphis,
Obliqua invidia,& stimulis flammata doloris,
Erigit infernos capitis pro crinibus angues,
Et quassans caput obscura ferrugine tectum:
Hos ego mox tristi mutabo dolore triumphos,
Et nostri(aiebat)faciam monumenta trophæi.
Tum sævæ è gremio diffudit semina pestis,
Principiò sensim, nec quam cognoscere possis,
Irrepens,cives depascitur arida febris,
Igneaque in venas agitur sitis,atraque tabes
Membra minutatim morbo collapsa trahebat:
Ingressusque oculos condit stupor altus inertes,
Et cadit in terram devexo pondere cervix,
Et jam letiferas vires cumularat eundo,
Atque vna involuens vulgus grassante ruina,
Lurida per cunctos serpit contagio cives:
Funus
Funus vbique frequens,& plurima mortis imago,
Sed

Sed metuens, Domini nunquam nō provida virtus,
Ne populi attactu crudesceret arida tabes,
Imperat:vt cœpti sileant vbicunque triumphi:
Ac veluti cautus sublimi in puppe Magister
Surgentes longè spectans in nubibus Euros,
Humida venturæ subducit vela procellæ.
Tantorum immensi sumptus periere laborum,
Sed voluisse sat est pro facto est sæpe voluntas.
Nec minus(ô vrbes inter clarissima cunctas)
Grata tuæ Domino fuerat pietatis imago,
Quam si purpurea procerum stipante corona,
Aureus & fulgens stellantibus vndique gemmis.
Quadriiugo curru & lectis candore nivali
Vectus equis populoque vias plaudente per omnes,
Intrasset vacuam nondum tot civibus vrbem,
Romanos quo more duces ad templa Deorum
Confecto soliti bello vexisse triumphi.
Hæc tibi pro tanta intereà pietate precamur,
Molliat hanc subito cœli clementia tabem,
Ne te, neve tuas unquam reditura lacessat,
Nec muros pulset violenti machina belli,
Non te tortilibus vibrata Phalarica nervis,
Martia non dulces rumpant tibi classica somnos;
Sed pax te niveis semper complexa lacertis,
Accumulet cunctas multa tibi merce tabernas,
Plena tibi saluæ referant compendia puppes,
Messe sua te Arabes, te gemmis India ditet,
Vellere te molli quod tondent stipite Seres,
Et nullum sulces quod non tibi serviat æquor.
Sed quæ communi rerum coniuncta saluti
Vota hominum, frustrata diu, populumque, patresq;

Non longas valuere moras, non tædia ferre,
Iam quas Romanæ struxit pater impius aulæ,
Insidiæ & fraudes, quibus hunc avertere terris
Instituit solem, manifesta luce retectæ.
Ipse dies aderat, Parcarum conditus albo
Vellereque, & niveo signandus marmore semper,
Quo capitis decus, & regni diadema Britanni
Acciperet communis amor, cœlique, solique,
Ocyor exurgens, quam cœli posceret ordo
Phœbus, ab Eoo patefecit cardine portas,
Et præ se noctem solito properantior vrgens:
Cuncta repurgato detersit nubila Cœlo,
Atque invita novæ cesserunt sidera luci.
Ipse pater quo iam custode Britannia tuta est
Oceanus, curru bipedum sublimis equorum
In tua, sed primus, juravit verba, tuumque
Obsequium, famulasque suas devoverat vndas.
Nec non & volucri vectus per inania curru
Iupiter, vt rabiem canis, æstiferique leonis
Molliret, grato discendit plurimus imbri.
At Thamesis blando testatus gaudia fluctu
Mitis, & in morem stagni se stravit opaci,
Et tumidas placidus per noctem leniit vndas,
Vt remis omne, & ratibus luctamen abesset,
Ipse humeros latos innato murice tectus,
Implicuit vinctis pellucida cornua sertis
Lætus, & attonito similis super hospite tanto
Accepit Dominum juxta pulcherrima coniux,
Numinibus, votisque vacans, & dulce mariti
Tormentum, pulchri proscindit fluminis vndas,
Innumeræ circum, supraque, infraque, carinæ,
Cærula

Cærula findebant, latuit sub puppibus æquor.
Interea insigni comitum cingente corona,
Puppibus expositus, vultuque immotus eodem,
Fortuna crescente licet,(trahere omnia secum
Lumina spectantum vultus est visus honore)
Et tendit gressus operosi ad limina templi:
Hic vbi magnanimi solium conscendere Regis
Saxonidum soliti, capitisque insigne superbum
Induere, & regni primos attollere fasces.
Dum graditur toto manifestus in agmine supra est,
Et populi tacitum pertentant gaudia pectus,
Et vivæ in Domino speciem virtutis adorant.
Quid primum, mediumve feram? quæve ultima fessū
Accipiet me meta? sequi si singula pergam
Deterere ingenii vitio tunc cuncta videbor.
Non mihi Mæonii calami si gloria detur,
Innumeras valeam species, cultusque locorum,
Pieriis æquare modis, nec carmine quovis
Expediam, cui maior honos aut gloria vestis,
Tot proceres auro effulgent, gemmisque decori.
Summa tamen breviter repetam fastigia rerum.
Qua graditur, vestibat honos iter omne, tapetes
Spectantum variis fallebant lumina formis.
At postquam summi ventum ad penetralia templi
Ceu reliqua, tum nulla forent miracula, in urbe,
Arsacio late fulgebant omnia luxu.
Ipsa manu visa est, templum instruxisse Voluptas,
Robora Dalmatico stabant satiata metallo,
Diversis Numidum fastigia nixa columnis,
Et crasso latè laquearia fulta metallo:
Arte laboratæ vestes auroque decoræ,

Lydia Sidonio quas ars intexerat ostro
Vndique pendebant, prohibet me plura referre,
Qui mihi tum attonitos fulgor perstrinxit ocellos.
Singula distinxit rerum pulcherrimus ordo:
At Rex, vt primùm fatali marmore sedit,
Seu populis cœlo dimissum lumen ab alto,
Illius ecce humeros, pectusque, manusque, pedesque
Vnxit odorato præsul Dorobernus olivo,
Præsul honorato virtutum nomine notus
A Calpe late spatiantis ad ostia Gangis:
Nempe omnes sophiæ, & fandi doctissimus artes.
Induit & trabeam, magni velamen honoris:
Pontifices reliqui, & proceres longo ordine ducunt,
Sistentes sacris (vt mos) solenniter aris,
Rex primùm hic summum solita prece numen ami-
Post hæc conceptis juravit fœdera verbis, (cat,
Et populi æternæ se (Cœlo teste) saluti
Despondit, vultu ingenuum prodente pudorem.
Verba preit, velut antè, idem Dorobernus, & ore
Facundo sceptri leges, sacræque Coronæ
Explicat, & quid Rex populo, populusque vicissim
Quid Regi, & soboli, in venientes debeat annos,
Quid jurata fides Domino, poscebat vtrunque.
Tum capiti gravidam baccis, gemmisque coronam,
Et dextræ sceptrum populis fatale regendis
Imponit, faustumque illi fœlixque precatur
Imperium, & longi gratissima tempora regni.
Purpurea proceres fulgentes veste, corollis
Insignes, tangunt dextra Diadema, fidemque
Iurantes, sacræ delibant oscula dextræ,
Quisquis adest bona verba refert, studiisq. precantum
Accen-

Accensus, variis resonat clamoribus Æther,
Inde pares sociæ thalami repetuntur honores
Lætitiæ indicibus, lucebant compita flammis,
Fulminibus crebris stygii Iovis aula tonabat,
Lęta Coronati celebrant convivia cives.
Et quanquam infesti vrgerent contagia morbi
Vndique, tristities tota tamen exulat vrbe.
Iam sceptro insignis, capitis iam celsus honore es,
Spemque facis, nulli hæc concredita dignius unquá:
Non aliud, Regis sceptro coniuncta corona est,
Summa nisi summæ virtuti innixa potestas,
Imperium sceptro virtus signata corona est,
Aurea nunc olim, de silvis sceptra cadebant,
Et manibus regum a priscis gestanda dabantur,
Vt sceptro erigerent humiles, premerentq. superbos,
Vt precii & pœnæ certo moderamine, princeps
In populo regnet, ceu jure armata potestas
Vindice justitiam, quo NEMO impunè lacessat.
Quæque hodie fulget stellantibus obsita gemmis,
Præbuit hanc priscis gramen, quercusque coronam,
Laurea mox ducibus bello concessa peracto,
Velatique suos Phœbæa virgine crines,
Scandebant merito Capitolia celsa triumpho:
Vt crevit virtus, sic creverat illa priorum
Materies, quę nunc gemmis insignis & auro est,
Non alios prisci norant virtutis honores,
Virtutisque fuit tantùm censura, corona:
Sic sceptrum imperii in signum regale dabatur,
Non alii, quam qui summa virtutis in arce
Cõstiterat meritis princeps, qui fœdere certo,
Et premere, & laxas sciret permittere habenas,

Scilicet his veteres voluerunt prodere signis
Quid populo reges debent, quo fœdere vincti
Primi homines coiere vno sub principe, & omne
Regibus in sese imperium tribuere volentes.
Nempe vt justiciæ princeps examine certo
Cuncta regat, ne vis quicquam aut furiosa potestas
Audeat in miseros, aut jus sibi vindicet ensis:
Quid fas, atque nefas, vt solo examine pendat
Iusticiæ, cuius ratio solius habenda est
Ante oculos, quam nullius violentia vincat.
At tibi prę cunctis fortunatissime regum
Perpetua Astręæ semper sit cura tuendę,
Quæ tibi tam lati peperit diademata regni,
Inque tuos eadem hæc transmittet sceptra nepotes,
Ni facias, rerum ęterna compage soluta
In Chaos antiquum redeant vt cuncta, necesse est,
Et quam debueras cohibere, licentia vinclis
Libera perque ædes bacchata impune minores,
Altiùs attollet caput, arreptisque superba
Fascibus, audebit forsan maiora, nec ipsos
Iam metuet rerum Dominos, nec forsitan illis
Effera iam parcet, sumptis audacior alis,
Qui potuere prius pœna cohibere magistra.
Creditur ille sacer (nec vana ea fabula vatum est)
Bruta, ferasque simul numeris vocalibus Orpheus
Induxisse lyræ, sociæ ad consortia vitæ,
Nil aliud mollire feras, numerisve, lyrave,
Quam brutos homines, sanæ rationis egentes,
Et quibus in solo vivendi causa palato est,
Consensu unanimi cultas diffundere in urbes,
Vt possint socias vitę componere curas.

Nempe

Nempe illo violenti homines sub principe nulli,
Illius imperio feritas infesta repressa est,
Nec miseros tunc oppressit truculenta tyrannis,
Et nullæ horrendos pecudes metuere leones,
Sed tuti latuere lupis custodibus agni,
Et canibus misti repetebant pabula damæ,
Tigribus Armenijs vicina armenta cubabant.
Vincta manus post terga, ferox violentia tetro
Carcere, terga dabat duris vrenda flagellis,
Æternis chalybum nodis constricta lacertos.
Huic divæ germana soror, vitamque per omnem,
Indivisa comes, rerum Prudentia solers
Venturæ in cunctos vitæ tibi serviat vsus:
Sic aderat magno Tritonia semper Achilli,
Hæserat illa eadem Tydidæ, Ithacumque per vndas,
Erroresque omnes comes indefessa sequuta est,
Namque viros magnos prudentia sola periclis
Eripit, & clypeo minitantia fata retundit.
Sola omnis rectrix vigil est prudentia honoris,
Sceptrorumque eadem semper fidissima custos.
Si populi in studia, & mores discendere possis,
Omne feres punctum, populus fastidit, & odit,
Ægrotatque, aliquando furit, sed sæpe gravatur
Fascibus iniustis, sub iniquo pondere lugens,
His sua quæque malis semper medicina paranda est,
Sit prima in morbi causas inquirere cura.
Crescenti vt medica possis occurrere dextra.
Et facilè expedies, neque erit te fallere quicquam,
Alloquio si mitis eris, populique precantis
Aure bibas facili, nec iniqua mente querelas,
Neve manus humiles vnquam aversere precantum,

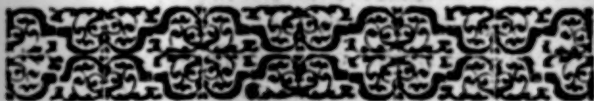
Et si fortè neges, saltem legisse placebis,
Et frontis sine nube, & cum ratione negasse.
Aonias cinxisse ferunt testudine Thebas
Mœnibus, & duras animasse Amphiona cautes,
Saxaque non vllis traxisse sequentia plaustris,
Machina supposita est oneri non vlla ferendo,
Sponte sua in muros lapides coiere frequentes,
Non testudo aliud, quàm quæ violentior armis,
Sola reluctantes animos clementia frangit,
Vir bonus, & prudens verborum pondere dulci
Alliciet populum, quoscunque vocarit in vsus,
Quem prius imperio assuevit tractare sereno,
Et quocunque velit, sine vi, sine verbere ducet.
Nec minus, in quovis animus discrimine fortis
Laudis habet, sed justitiæ fac serviat ille,
Nec tibi Mars placeat, nisi cum capere arma necesse (est,
Aut tibi quod justum, quod fas, vis sola recuset,
Et nunquam in quemquam, nisi justas sumpseris iras,
Alterius quæ parta malis, tristissima virtus,
Luctus, & accensis surgit qui ex urbibus ignis,
Et miseranda fames, & mors armata sequuntur,
Aurea temperies, & grata modestia morum,
Et luxum, & nimium laxas compescat habenas,
Lene fluunt omnes, vt quisque est maximus, amnes:
Torrentes immanè fremunt, & multa minati
Nequicquam in sese sine damno sæpe residunt,
Vivite fœlices, & vincite vota precantum,
Tu proceresque tui, memorique recondite mente
Quæ sacras (si quid sanctum est) jurastis ad aras,
Tuque prior, cujus justa ditione tenetur,
Insula dives agris, opibusque, armisque, virisque,

Et

Et cui cum incumbat rerum nunc publica moles,
Dividis ingentes, de te pulcherrime, curas,
Quid populo debes, quid dudum testibus aris,
Pollicitus sanctè es, tibi nulla obliteret ætas,
Irrita nec subitæ rapiant jurata procellæ,
Nec pete, quas homini divini pagina verbi
Præscripsit leges transcendere, maxima rerum
Et meritò pietas homini est tutissima virtus,
Quippe timor Domini, populi coniunctus amori,
Imperium fundat, gemino velut anchora morsu,
In dubia firmat, puppes statione relictas,
   Nec vos, ô lecti proceres, summique potentes
Consilii, immemores ventura redarguat ætas,
Stat iurata fides, æterno adamante notata
In cœlo, haud tutum est divino numine abuti.
Nulla diu stabunt decepto gaudia Cœlo,
Sic bonus ille Deum genitor decrevit ab alto,
Sollicitat vindicta illum, memorem usq; malorum,
Et neque quid secum læsi ferat ira Tonantis,
De vobis vllo posthac memoretur in ęvo,
Lenta quidem, gravis ira tamen Rectoris olympi est.
   At tu summe Deum, qui fœdas sanguine gentes
Alterno toties, cœlo miseratus ab alto es
Saxonidis, Scotisque diem hanc in sæcula lætam
Esse velis, nostrosque huius meminisse nepotes,
Quæ potuit gentis finire vtriusque furores,
Immortale odium, & nunquam sanabile vulnus:
Quaque prius, quæ sparsa vt rerum dissona moles,
In vultus, corpusque novum coiisse feretur,
Sitque novo populus rerum sub præside fœlix,
Sed populi obsequio longè fœlicior ille,

Euboicique omnes transcendat pulveris annos,
Quod quoniam immiti fatorum lege negatum,
Sed redit in cinerem, quicquid de pulvere venit,
Accipiat patris, sed serò filius hæres
Henricus diadema senex, tribuatque nepoti
Serior, & cœptis non desit fascibus hæres,
Et vixdum certo signans vestigia gressu
Carolus, in patriam surgat non degener hastam.
Et sibi sceptra manu pariat, modo regnet in ora,
Electos vbi sola ferunt suffragia reges.
Ornaturque suis meritorum industria donis,
Candida spe thalami surgat regalis Elisa,
Sic Steuarta domus, reges regumque parentes
Præbeat, in solem diffundens germina vtrumque,
Dum feret astra polus, ferient dum littora fluctus.

FINIS.

In vlt. linea pag. 10. pro Fumus vbique frequens, lege Funus vbique frequens. &c.